

HARBIY XIZMATCHILARNING MA'NAVIY SAVIYASI VA INTELLEKTUAL SALOHIYATINI SHAKLLANTIRISH HAQIDA

Xaydarov Ruslan Xamidovich

Podpolkovnik, IIB akademiyasi 2- kurs boshlig'i

Annotatsiya: *Ushbu maqolada mamlakatimizdagi harbiy salohiyat, harbiy xizmatchilar tayyorlash hamda ularning ma'naviy saviyasi va intellektual salohiyatini shakllantirish haqida so'z yuritilgan va ayrim mulohazalar bildirilgan.*

Kalit so'zlar: *Vatan muhabbati, harbiy muddat, askar, harbiy xizmatchi, yurt mudofaasi, ma'naviyat, harbiy texnologiyalar.*

O'zbekiston Respublikasida bugungi kunda harbiy sohada qator islohotlar amalga oshirilmoqda, bu islohotlar quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga olgan:

1. Harbiy tuzilmani modernizatsiya qilish: Armiyaning texnik jihatdan modernizatsiyasi, zamonaviy qurol-yarog' va harbiy jihozlar bilan ta'minlash, harbiy texnologiyalarga investitsiya qilish.

2. Harbiy xizmatni optimallashtirish: Muddatli harbiy xizmat va professional kontrakt asosida xizmat qilish tizimini takomillashtirish, harbiy xizmatni jalb qiluvchan qilish.

3. Kadrlar tayyorlash tizimini yangilash: Harbiy ta'lim muassasalarida o'qitish dasturlarini yangilash va harbiy sohada malakali kadrlar tayyorlash.

4. Milliy mudofaa salohiyatini oshirish: O'zbekiston mudofaa salohiyatini mustahkamlash, xalqaro tinchlikparvarlik operatsiyalarida faol ishtirok etishga tayyorlash.

5. Harbiy qonunchilikni takomillashtirish: Harbiy qonunchilikni xalqaro standartlarga moslashtirish, harbiy xizmatchilarning huquq va majburiyatlarini aniq belgilash.

6. Chegara xavfsizligini kuchaytirish: Chegara qo'shinlarining texnik va taktik imkoniyatlarini oshirish, chegarani nazorat qilish va mudofaa qilish tizimini yaxshilash.

7. Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish: Harbiy sohada xalqaro hamkorlikni kengaytirish, boshqa davlatlar bilan o'zaro tajriba almashish va mashg'ulotlar o'tkazish.

8. Milliy xavfsizlikni himoya qilish: Milliy xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish.

9. Harbiy ishlanmalarni ilmiy asoslash: Harbiy strategiya va taktikalarini yanada ilmiy asoslash, yangi harbiy doktrinalar ishlab chiqishda ilmiy tadqiqotlarga tayangan holda ishlash.

10. Jamoatchilik bilan aloqalarni mustahkamlash: Harbiy xizmatning jamoatchilikdagi obro'sini oshirish, harbiy sohani yoritishda OAV bilan hamkorlik qilish.

11. Axborot xavfsizligini ta'minlash: Kiber xavfsizlik va axborot urushi tahdidlaridan mamlakatni himoya qilish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rish.

Bu va boshqa islohotlar O'zbekiston mudofaa va harbiy sohasini rivojlantirish, harbiy xizmat xavfsizligi va samaradorligini oshirishga qaratilgan. Islohotlar mamlakatning xalqaro maydondagi mavqeyini mustahkamlash, milliy manfaatlarni himoya qilish va global xavfsizlikka hissa qo'shishni maqsad qiladi.

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash konsepsiyasining qabul qilingani, armiya va xalq birligini ta'minlash borasida mahalliy davlat hokimiyati organlari bilan hamkorlikdagi ishlarning kuchaytirilgani milliy armiyamiz saflarini mustahkam iroda, faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo'lgan yoshlar bilan to'ldirib borish imkonini bermoqda.

Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarida harbiy xizmatchilarning hayotiy va professional ko'nikmalarini ilm-ma'rifat asosida qalbi va ongiga singdirish, mamlakatimiz hayotidagi real ijtimoiy-siyosiy o'zgarishlar bilan uyg'un ravishda ularning bilimlarini oshirib borish, yon-atrofimiz va jahonda ro'y berayotgan ijtimoiy-siyosiy jarayonlarga milliy manfaatlarimizdan kelib chiqqan holda yondashish, ichki va tashqi tahdidlarga qarshi mafkuraviy immunitetni mustahkamlash masalalarida to'sqinlik qilayotgan tizimli muammolar hanuzgacha saqlanib qolmoqda.

Harbiy xizmatchilarning ma'naviy saviyasi jangovar samaradorlik, jamoada ishlash qobiliyati va umuman harbiy birlashmalarning muvaffaqiyatliligi uchun juda muhimdir. Harbiy xizmatchilarning ma'naviy saviyasi quyidagi omillar orqali ko'tarilishi mumkin:

1. Axloqiy va etik tadbirlar: Harbiy kasb etikasi, halollik, adolat va qonuniyatchilikka rioya qilish tamoyillarini ta'kidlash.

2. Ustozlik va murabbiylik: Tajribali harbiy rahbarlarning yosh askarlarga muomala qilish, o'z-o'zini nazorat qilish va yuqori ma'naviyatni shakllantirish borasida ta'siri.

3. Ma'naviy tarbiya: Ma'nivashkoblik, jasorat, vatanparvarlik va jamoatga xizmat qilish kabi qiymatlarni rivojlantirish.

4. Motivatsion islohotlar: Harbiy xizmatchilarga ularning harakatlari va yutuqlari uchun tan olish va rag'batlantirish tizimini takomillashtirish.

5. Psixologik yordam va maslahat: Harbiy xizmatchilarga psixologik barqarorlik va stress bilan kurashda yordam ko'rsatish.

6. Ta'lim va malaka oshirish: Harbiy xizmatchilarning kasbiy bilim va ko'nikmalarini takomillashtirish, shuningdek, ma'naviy va intellektual rivojlanishini uyg'unlashtirish.

7. Ommaviy axborot vositalaridan foydalanish: Harbiylarning jamoat hayotidagi ijobiy obrazini yarata olish, milliy xavfsizlik masalalariga bo'lgan jamoatchilik e'tiborini oshirish.

8. Diniy tadbirlar: Harbiylarga diniy e'tiqodlariga hurmat bilan munosabatda bo'lish va ma'naviy qo'llab-quvvatlashni ta'minlash.

9. Ijtimoiy mas'uliyatni oshirish: Harbiylarni missioni nafaqat himoya qilish balki fuqarolik jamiyati va jamoatga xizmat qilish ekanligini anglashga undash.

Ma'naviy saviya, shaxsiy rivojlanishga, intizomga, o'z vazifalariga mas'uliyat bilan yondashishga va jamoaviy ruhni mustahkamlashga asoslanadi. Bunday ma'naviy saviyali harbiy xizmatchilar o'z vatanini himoya qilishga va uning qonunlariga sodiq qolishga harakat qilishadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. 2018-yil 10-yanvarda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, Qurolli kuchlar OliyBosh qo'mondoni Shavkat Miromonovich Mirziyoev - "Qurolli Kuchlarimiz –

mamlakatimiz barqarorligi va taraqqiyotining mustahkam kafo- latidir " nomli ma'ruzasi.

2. Harbiy psixologiya va pedagogika. Qo'llanma ostida. Tahrirlangan P.D.Korchemnogo, L.G. Lapteva, V.G. Mixaylovskiy. M.: "Barkamollik" nashriyot uyi, 1998- yil.

3. Mutsynov S.S. Jamoava intizom: Savol-javob. M.: Harbiynashriyot, 1989- yil.

4. Yefremov O.Y. Harbiy pedagogika. 2008-yil.